

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8102059081
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8102059081.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudkýň JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu Ing. P. P. - A.M.A., bytom X. XX, XXX XX Q. Q., IČO: 37 259 067, zastúpený Mgr. Viliamom Čobirkom, advokátom, Advokátska kancelária Čapajevova 29, 080 01 Prešov, proti žalovanému P. Q., bytom X. X, prechodne bytom Q. X, XXX XX O., zastúpený JUDr. Petrom Ličákom, advokátom, Záhradná 19/468, 082 12 Kapušany, o zaplatenie 5 808,94 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C/249/2010 - 195 zo dňa 04.02.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby.

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania z titulu zaplateného súdneho poplatku 348 Eur a z titulu právneho zastúpenia 2 782,98 Eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Prvostupňový súd vychádzal zo žaloby, podľa ktorej žalobca žiadal od žalovaného zaplatiť 5 808,94 Eur spolu s 9%-tným úrokom z omeškania od 13.09.2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Prvostupňový súd vykonaním dokazovania zistil, že v marci 2008 pán A. navštívil autobazár žalobcu a mal záujem o motorové vozidlo značky ŠKODA Octavia Combi 1,9 TDI, EVČ: KE - 853 OB za cenu 165 000 Sk, ktoré motorové vozidlo aj prevzal. Ako protihodnotu prenechal žalobcovi namiesto finančného ekvivalentu motorové vozidlo značky RENAULT Scenic 1,9 DCI EVČ: PO 246 CU. O výmene týchto motorových vozidiel sa dohodli bez doplatkov. U. A. ihneď nechal motorové vozidlo MEGAN Scenic v autobazáre a žalobcovi uviedol, že motorové vozidlo je „napísané na jeho švagra P. Q.“. Neskôr U. A. doniesol žalobcovi splnomocnenie žalovaného na vykonanie zmien v evidencii vozidla. Neskôr bolo zistené, že na tomto motorovom vozidle značky RENAULT Megan Scenic došlo k zásahu tým, že motorové vozidlo malo pôvodne inú farbu a boli vykonané zmeny VIN čísla. Šetrením bolo zistené, že motorové vozidlo Megan Scenic 1,9 DCI pochádza z krádeže, ktorá sa stala dňa 02.02.2004 v obci T.. Prvostupňový súd zistil, že žalovaný nebol účastníkom zámennej zmluvy uzatvorenej v marci 2008, predmetom ktorej bola zámena motorového vozidla značky RENAULT Scenic za motorové vozidlo ŠKODA Octavia. V tom čase, od 03.12.2007, motorové vozidlo RENAULT Scenic patrilo svokre žalovaného. Následne bola uzatvorená zámenná zmluva dňa 02.05.2008, na základe ktorej B. A. a žalovaný si zamenili motorové vozidlo Octavia Combi a motorovým vozidlom Peugeot 207, ktorý patril žalovanému tak, že žalovaný získal motorové vozidlo ŠKODA Octavia a jeho svokra B. A. motorové

vozidlo Peugeot 207. V evidenčných dokladoch je stále ako vlastníkom motorového vozidla Megan Scenic evidovaný žalovaný.

Prvostupňový súd vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý bol vyjadrení v uznesení 17Co/137/2012 - 135 uviedol, že daný právny vzťah je vzťahom z bezdôvodného obohatenia, pretože účastníci zmluvného vzťahu uzatvorili neplatnú zámennú zmluvu, kedy neplatnosť tejto zmluvy je konštatovaná vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Preto považoval žalovaného za osobu, ktorá nie je vecne legitimovaná v tomto spore, keďže nie je nositeľom právnej povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie. Prvostupňový súd právne vec odôvodnil ustanovením § 451, § 456 a § 43 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že bezdôvodné obohatenie nastalo na strane pani A., ktorá bola vlastníkom motorového vozidla.

Prvostupňový súd zamietol návrh na doplnenie dokazovanie výsluchom predchádzajúceho vlastníka tohto motorového vozidla pána C. z dôvodu, že by podstatným spôsobom nemohla mať vplyv na zistený skutkový stav.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalovaný ako úspešný účastník si vyčíslil trovy právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. s tarifnou odmenou za 1 úkon 200,85 Eur. Právny zástupca si vyúčtoval odmenu za 42 úkonov právnej služby, 23 úkonov v hodnote 20,85 Eur a 19 úkonov v hodnote 133,90 Eur, k tomu režijný paušál za 42 úkonov 8,04 Eur bez zohľadnenia režijného paušálu určeného v zmysle citovanej vyhlášky za ten ktorý rok, kedy bol úkon právnej pomoci vykonaný. Ďalej si vyčíslil stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky za 22 ciest na trase O. - F. späť, ktoré predstavujú 9krát pojednávanie, nahliadnutie do súdneho spisu 13 krát, celkom 88 polhodín po 13,40 Eur, teda spolu 1 179,20 Eur.

Ďalej si vyčíslil náhradu cestovných výdavkov na trase O. - F. späť za 22 ciest, pričom 9krát išlo o pojednávanie, 13krát nahliadnutie do súdneho spisu, čo predstavuje 4 400 km pri cene benzínu 1,50 Eur a pri spotrebe 20l/100km, pri amortizácii vozidla 0,20 Eur/1 km, náhradu cestovných výdavkov 2 200 Eur. Teda celkovo trovy právneho zastúpenia vyčíslil na 10 880,53 Eur.

Prvostupňový súd vychádzal pri stanovení výšky trov konania na strane žalovaného z účelného uplatňovania alebo bránenia práva. Preto priznal žalovanému právo na odmenu za tieto úkony právnej služby:

- 1/ prevzatie a príprava zastúpenia 26.01.2011 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 2/ porada s klientom dňa 04.02.2011 - 133,90 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 3/ účasť na pojednávaní dňa 12.04.2011 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 4/ písomné vyjadrenie vo veci samej zo dňa 11.06.2011 - 200,85 Eur + 7,41 režijný paušál
- 5/ účasť na pojednávaní dňa 14.06.2011 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 6/ porada s klientom dňa 02.09.2011 - 133,90 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 7/ účasť na pojednávaní dňa 06.09.2011 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 8/ účasť na pojednávaní dňa 23.02.2012 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 9/ porada s klientom dňa 02.03.2012 - 133,90 Eur + režijný paušál 7,41 Eur
- 10/ účasť na pojednávaní dňa 12.06.2012 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,63 Eur
- 11/ účasť na vyhlásení rozhodnutia dňa 28.06.2012 - 1 v zmysle ustanovenia § 14 ods. 5 citovanej vyhlášky v znení účinnom ku dňu vykonania úkonu 50,21 Eur + 7,41 režijný paušál
- 12/ podanie vo veci smej - odvolanie dňa 06.08.2012 - 200,85 Eur + 7,63 Eur režijný paušál
- 13/ účasť na pojednávaní dňa 13.06.2013 - 200,85 Eur + 7,81 Eur režijný paušál
- 14/ účasť na pojednávaní dňa 29.10.2013 - 200,85 Eur + režijný paušál 7,81 Eur
- 15/ porada s klientom dňa 31.01.2014 - 1x 133,90 Eur + 8,04 Eur režijný paušál
- 16/ účasť na pojednávaní dňa 03.02.2014 - 200,85 Eur + režijný paušál 8,04 Eur

Prvostupňový súd nepriznal žalobcovi náhradu uplatnených trov, ktoré pozostávajú z odmeny za úkony právnej služby pozostávajúce z nahliadnutia do spisu, pretože tento úkon nezodpovedá žiadnemu z charakteristiky úkonov právnej pomoci, ktoré sú citované vo vyhláške 655/2004 Z.z. Právnomu zástupcovi žalobcu boli zasielané zápisnice emailovou formou, listinné dôkazy boli oboznamované v priebehu pojednávania, pokiaľ sa týka preskúmania toho - ktorého listinného dôkazu, uvedené je súčasťou poskytovania právnej pomoci, ktoré je koncentrované na pojednávaní, za účasť, ktorú priznáva vyhláška odmenu.

Súd ďalej nepriznal odmenu za úkon právnej pomoci účtovaný za podanie odvolania proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty, ktorá bola uložená práve právnomu zástupcovi žalovaného. Uvedené by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by súd priznal odmenu právnomu zástupcovi žalovaného, ktorému bolo uložené poriadkové opatrenie, a už vôbec nie možné hovoriť o poskytovaní právnej pomoci pre klienta a ani vo veci samej.

Pokiaľ sa týka vyúčtovania množstva porád s klientom, ktoré boli dokladované síce záznamom o porade s klientom, prvostupňový súd z tohto množstva priznal odmenu len za 4 porady, ktoré vzhľadom na zložitosť v posudzovanej veci, považuje za adekvátne. Prvostupňový súd nepriznal uplatňovanú odmenu za úkony právnej pomoci pozostávajúce za odpovede na výzvy súdu, ktorá predstavovala uvedenie mien, priezvisk a adries navrhovaných svedkov. Uvedené nemožno považovať za úkony právnej pomoci, len ako úkon administratívnej pomoci.

Prvostupňový súd pri určení výšky odmeny vychádzal z ustanovenia § 14 ods. 1,2,3 v znení účinnom od 01.07.2013 a z ustanovenia § 14 ods. 4,5 v znení účinnom od 01.07.2013. Čo sa týka vyúčtovania nákladov za stratu času v hodnote 1 179,20 Eur a náhrady cestovných výdavkov, kde podľa tvrdenia právneho zástupcu a žalovaného tento absolvoval 4 400 km na trase O. - F. a späť, v celkovej hodnote 2 200 Eur, tieto prvostupňový súd hodnotil ako neučelné. Vzdialenosť F. - O. predstavuje 9,94 km a celá trasa trvá približne 11 minút. Miestne príslušným súdom obce O. pri F. je Okresný súd Prešov. Sídлом právneho zástupcu žalovaného je okres Prešov, a teda ide o sídlo miestne príslušného súdu, právnomu zástupcovi žalovaného nepatrí náhrada cestovných výdavkov a ani náhrada straty času. Vyčíslenie režijného paušálu účtovaného 8,04 Eur, ako keby všetky úkony boli vykonané v roku 2014, účtovanie 4 400 km pri spotrebe 20l/100 km motorovým vozidlom, pričom v technickom preukaze je uvedená spotreba 16,6l, svedčí o zámere právneho zástupcu žalovaného čo najviac navýšiť účtovanie poskytnutej právnej pomoci.

Prvostupňový súd spolu priznal tak trovy právneho zastúpenia ako odmenu za poskytnuté právne služby vo výške 2 782,98 Eur a ako náhradu trov za zaplatený súdny poplatok za podaný odvolanie vo výške 348 Eur. Uvedené trovy nariadil zaplatiť na účet právneho zástupcu podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Prvostupňový súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Svedok U. A. opakovane v čase realizácie zámery vozidiel uisťoval žalobcu, že vlastníkom vozidla je žalovaný. Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil výsluchy svedkov a vykonané dôkazy, keď vyššiu váhu prikladal výsluchom svedkov zo strany žalovaného a výsluch otca žalobcu nebol vyhodnotený ako dôveryhodný a nebolo na túto výpoveď prihliadané aj z aspektu veku a odstupu času. Žalobca bol uvedený do omylu žalovaným v úzkej súčinnosti s U. A., o tom žalovaný od počiatku vedel a spôsobil mu škodu vo výške 5 808,94 Eur. Namietal aj výrok o trovách konania, keď pri aplikácii ustanovenia § 150 O.s.p. je možné aj náhradu trov účastníkom konania nepriznať.

Proti tomuto rozsudku, a to čo do výroku o trovách konania v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Namietal, že mu nebola ako účelná priznaná náhrada za právnu pomoc pozostávajúcu z odpovede na výzvy súdu, ktorá predstavoval uvedenie mien, priezvisk a adries navrhovaných svedkov. V skutočnosti svojimi úkonmi išlo o odpoveď na uznesenia súdu a odpoveď na výzvu súdu na doplnenie dokazovania po vrátení veci prvostupňovému súdu. Ďalej namietal, že neboli mu priznané náhrady za stratu času a náhradu cestovných výdavkov. Pri vyúčtovaní cestovného omylom namiesto 440km za 22 ciest uviedol 4 400km, pričom vzdialenosť F. - O. predstavuje 10km a nie 100km, ako to, opäť, omylom uviedol.

Vo vzťahu k spotrebe motorového vozidla na 100km je pravdou, že v technickom preukaze je uvedená spotreba 16,6l. Motorové vozidlo má 16 rokov a 2/3 cesty ide na trase O. - F. pri reálnej spotrebe 25l. Pokiaľ je súd toho názoru, že mal si uplatniť nižšiu spotrebu, v takom prípade mal vychádzať zo spotreby 16,6l/100km.

Čo sa týka straty času s poukazom na skutočnosť, že prvostupňový súd uviedol, že trasa medzi O. a F. trvá 11 minút, reálne, vzhľadom na dopravnú špičku táto trasa trvá 40 minút. Pokiaľ prvostupňový súd sa s touto skutočnosťou nestotožnil mal mu priznať stratu času 2 polhodiny a nie tak, ako si to vyúčtoval 4 polhodiny.

Namietal, že sídlom právneho zástupcu žalovaného je okres Prešov. Jeho sídlom je obec O.. Preto má právo na cestovné a náhradu za stratu času. Žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a priznať náhradu trov právneho zastúpenia o sumu 974,10 Eur viac, teda 3 757,08 Eur. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1,2 O.s.p., vo veci nariadil verejnú vyhlásenie rozhodnutia, na základe čoho zistil, že prvostupňový súd vo veci správne zistil skutkový stav, správne aplikoval právny predpis a správne vo veci aj rozhodol vo vzťahu k výroku o zamietnutí žaloby.

Tak, ako to bolo konštatované už v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu č.k. 17Co/137/2012 - 135, žalobca si uplatnil od žalovaného bezdôvodné obohatenie, pôvodne vo výške 5 808,94 Eur spolu s 9%-tným ročným úrokom z omeškania od 13.09.2010 do zaplatenia z titulu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Žaloba vo vzťahu k sume 331,93 Eur (10 000 Sk) bola rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 12C/249/2010 - 98 zo dňa 28.06.2012 zamietnutá. Vo zvyšku bol rozsudok súdu prvého stupňa vrátený na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V tomto štádiu konania je predmetom odvolacieho konania už len sumy 5 476,96 Eur s 9%-tným ročným úrokom z omeškania od 27.01.2011 do zaplatenia. Žalobca tvrdil, že žalovaný zodpovedá za bezdôvodné obohatenie v tejto výške, keď ako evidenčný vlastník motorového vozidla značky RENAULT Megan Scenic neplatne s ním uzavrel zámennú zmluvu.

Prvostupňový súd správne nárok žalobcu posúdil ako nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka keď podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Povinným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia je subjekt, ktorý sa bezdôvodne na úrok žalobcu obohatil.

Nárok žalobcu v danom prípade predstavuje finančnú náhradu za vec, ktorá mu mala byť z titulu zámennej zmluvy vydaná, keďže osobné motorové vozidlo ŠKODA Octavia Combi už vlastnícky prešlo na tretie, resp. ďalšie osoby.

Prvostupňový súd správne zistil, že oprávneným subjektom je síce žalobca, avšak povinným subjektom a vecne pasívne legitimovanou osobou v prejednávanej veci nie je žalovaný P. Q., pretože tento ako účastník občianskoprávneho vzťahu vo vzťahu k žalobcovi nevystupoval. Neuzatváral so žalobcom žiaden právny úkon, tieto právne úkony a všetky úkony v súvislosti s neplatnou zámennou zmluvou vykonávala iná osoba, ktorej zodpovednosť v tomto štádiu konania nie je možné jednoznačne identifikovať a nie je to nakoniec ani predmetom tohto konania. Bezdôvodné obohatenie nevzniklo na strane žalovaného, ale a strane inej osoby, pretože plnenie zo zámeny motorových vozidiel neprijal žalovaný, ale iná osoba. Žalovaný v čase vzniku bezdôvodného obohatenia, t.j. v čase odovzdania motorového vozidla RENAULT Scenic žalobcovi a prevzatím ŠKODY Octavia Combi od žalobcu nezískal bezdôvodné obohatenie, teda bezdôvodne sa neobohatil.

V tomto štádiu konania však žalovaný jednoznačne nie je vecne pasívne legitimovaným subjektom, teda subjektom, ktorý sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, a preto prvostupňový súd postupoval správne, keď žalobu voči žalovanému zamietol.

Hodnotenie dôkazov bola prvostupňovým súdom vykonaná správne tak, ak o to má na mysli ustanovenie § 132 a nasl. O.s.p. Táto forma hodnotenia zodpovedá pravidlám formálnej logiky a odvolací súd s

vyhodnotením dôkaznej situácie prvostupňovým súdom, a teda aj so správne zisteným skutkovým stavom v celom rozsahu súhlasí. Preto odvolacie námietky žalobcu súd nepovažoval za dôvodné.

Odvolací súd sa zaoberal dôvodnosťou odvolania žalobcu aj žalovaného proti výroku o trovách konania a zistil, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. a vyčíslil trovy konania v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. , avšak podľa § 150 ods. 1 O.s.p. platí, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti uplatniť.

Podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p. je súd povinný vždy skúmať. Súd je povinný preskúmať, či v každej jednotlivéj veci pokiaľ sa rozhoduje o trovách konania neexistujú zvláštne okolnosti, ku ktorým je potrebné v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania výnimočne prihliadnuť.

Prvostupňový súd na citované ustanovenie vôbec neprihliadol a bez ďalšieho rozhodol o trovách konania, tak že zaviazal ich zaplatiť žalovanému.

Žalovaný s výškou priznaných trov konania však spokojný nebol, namietal, že prvostupňový súd mu nepriznal niektoré úkony, ktoré sám považoval za účelne vynaložené a navyiac, že mu nepriznal cestovné náhrady, resp. náhradu cestovného a stratu času. Priznal však, že zrejme omylom si niektoré uplatnené nároky nadhodnotil.

Vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu, ale aj žalovaného, odvolací súd napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o trovách konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Bude úlohou prvostupňového súdu najskôr sa zaoberať, či pri aplikácii ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k účastníkom konania neexistujú dôvody vyplývajúce z ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ prvostupňový súd vyhodnotí, že v danom prípade je daná dôvodnosť aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. primerane vzhľadom na aplikáciu citovaného zákonného ustanovenia rozhodne. Pokiaľ však zistí, že ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. nie je možné v prejednávanej veci aplikovať, bude potrebné opätovne rozhodnúť o trovách konania tak, že sa vysporiada aj s odvolacími námietkami žalovaného vo vzťahu k výške priznaných trov.

V konečnom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o trovách účastníkov konania v odvolacom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.